

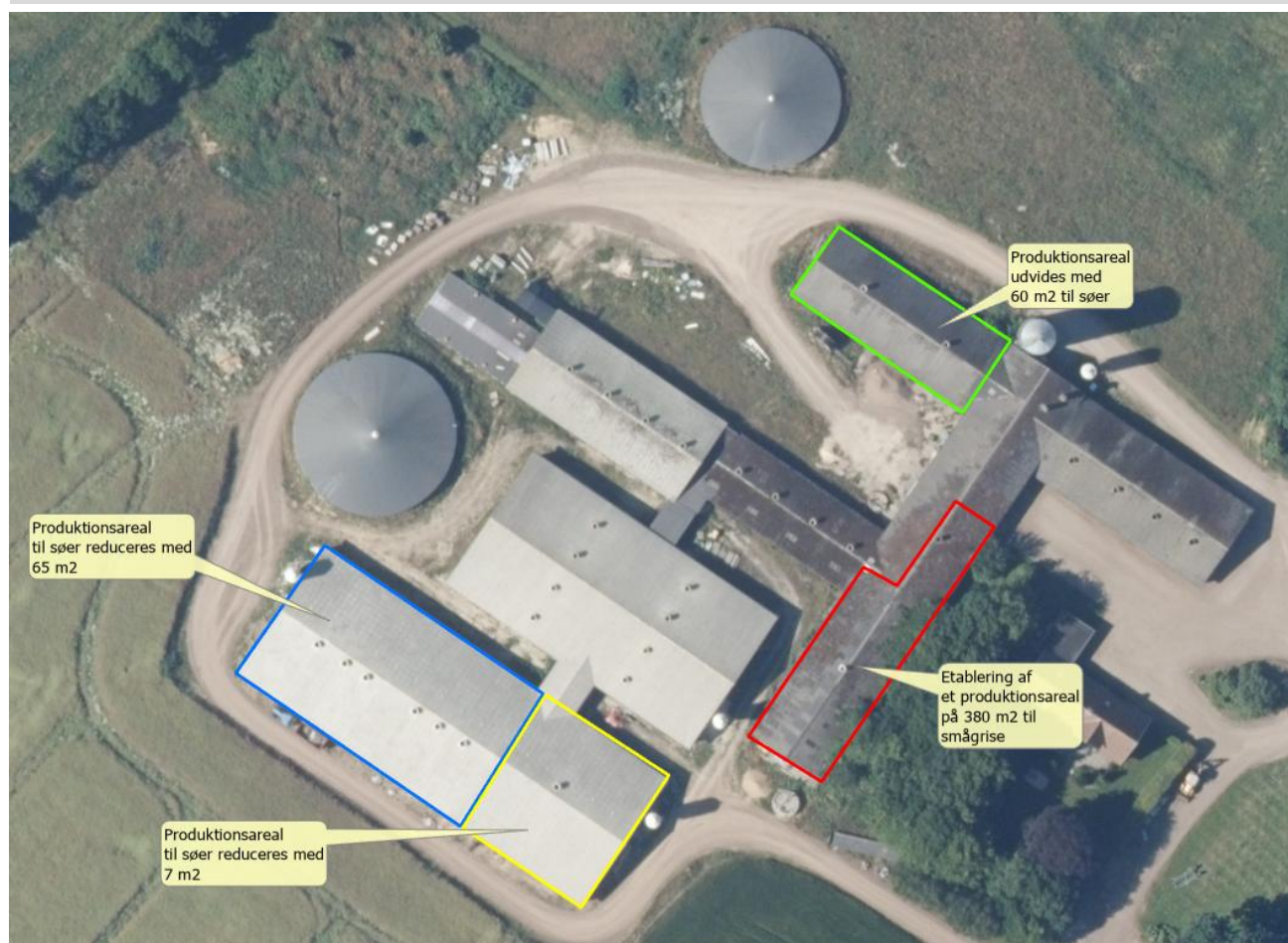
Tillæg nr. 2 til
MILJØGODKENDELSE
af
svinebruget beliggende
Armvangvej 71
6800 Varde

I henhold til § 16a i Bekendtgørelse af lov nr.
1065 af 21. august 2025
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Varde
Kommune

Godkendt den 31. august 2026

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Klaudi Andresen
Direkte tlf. 7994 7413
E-mail: klaan@varde.dk

VARDE KOMMUNE

Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 9.475.089

Sagsnr. GEO-2026-04182

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR TILLÆG NR. 2 TIL MILJØGODKENDELSE	6
2.1	DATABLAD	6
2.2	BAGGRUND	6
3	GODKENDELSE	6
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	7
3.2	DISPENSATION	7
3.3	REVURDERING	7
3.4	SUPPLERENDE OPLYSNINGER	7
3.5	FORUDSÆTNINGER	7
4	VILKÅR FOR TILLÆG NR. 2 TIL MILJØGODKENDELSE	8
4.1	PRODUKTIONSAREALER OG OPBEVARINGSLAGRE	8
4.2	DRIFT OG INDRETNING	8
4.3	LANDSKABSINTERESSER	8
4.4	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG	8
4.5	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING	9
4.6	LUGT	9
4.7	STØJ OG VIBRATIONER	9
4.8	STØV	10
4.9	VAND	10
4.10	SKADEDYR	10
4.11	SPILDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND	10
4.12	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER	10
4.13	LYS	10
4.14	EGENKONTROL	10
4.15	UHELD OG RISICI	11
4.16	OPHØR	11
5	KLAGEVEJLEDNING	12
6	OFFENTLIGGØRELSE	12
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	14
7.1	BELIGGENHED	14
7.2	AFSTANDSKRAV	14
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	15
7.4	SAMDRIFT	16
7.5	BIAKTIVITETER	16
7.6	INDRETNING	16
7.7	PRODUKTIONSAREALERS OG OPBEVARINGSLAGRES STØRRELSE	18
7.8	SPILDEVAND, VANDFORBRUG, ENERGIFORBRUG, AFFALD, OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE SAMT HUSDYRGØDNING	22
7.9	LUGT	23
7.10	STØJ, RYSTELSER, STØV, SKADEDYR, DØDE DYR, LYS, TIL- OG FRAKØRSEL, SPILDEVAND SAMT DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD	24
7.11	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK	24
7.12	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER"	30
7.13	BAT - AMMONIAK	31
7.14	BAT - MANAGEMENT - ERNÆRINGSMÆSSIG STYRING - FORBRUG AF VAND OG ENERGI SAMT OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	32
7.15	SAMLET BAT-VURDERING	32

8	EGENKONTROL, "FORANSTALTNINGER VED OPHØR AF PRODUKTION", "ALTERNATIVE MULIGHEDER" SAMT "BEFOLKNING OG MENNESKERS SUNDHED"	32
9	§ 44, NR. 1-6 I BEKENDTGØRELSEN OG § 45, NR. 7-13 I BEKENDTGØRELSEN	32
10	NABO- / PARTSHØRING	32
11	SAMLET VURDERING	32

1 Indledning

Dette tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrbruget på Armvangvej 71, 6800 Varde i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Copyright på kort: Copyright på kort: KDS, GST, GeoDanmark, Hexagon og Varde Kommune.

2 Baggrund for tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	Dennis Lauridsen, Frøstrupvej 351, 6800 Varde, tlf. 40452394. trehojegaard@gmail.com
Kontaktperson:	Dennis Lauridsen, Frøstrupvej 351, 6800 Varde, tlf. 40452394. trehojegaard@gmail.com
Husdyrbrugets navn og adresse:	Trehøjegaard, Armvangvej 71, 6800 Varde
Virksomhedens art:	Svineproduktion
Ejendomsnummer:	8443519
CHR-nummer:	95241
CVR-nummer:	35581324
Konsulent:	Hanne Hoffmann, HoffmannMiljø, Adelvej 29, 6800 Vojens. Tlf. 25398884. E-mail: hanne@hoffmannmiljo.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Er husdyrbruget et IE-brug:	Ja
Ansøgning:	Skema nr. 254.857, version 1, indsendt den 1. juli 2026.
Udkast i nabohøring:	10. juli 2026
Godkendelsesdato:	31. august 2026

2.2 Baggrund

Armvangvej 71, 6800 Varde har en §16a miljøgodkendelse fra den 10. marts 2023, og et tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen fra den 10. september 2025.

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse fra den 10. september 2025 er ikke udnyttet. Nudrift bliver derfor det godkendte produktionsareal fra §16a miljøgodkendelse fra den 10. marts 2023. Der stilles følgende vilkår:

Når tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse udnyttes bortfalder tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse fra den 10. september 2025.

Nu søges om tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen, så der kan være flere grise på ejendommen.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 26. maj 2026.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Armvangvej 71, 6800 Varde kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Tillæg til miljøgodkendelsen meddeles efter § 16a i "Bekendtgørelse af lov nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt. Der skal også indhentes byggetilladelse, hvis en bygning ændrer anvendelse.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

I henhold til husdyrbruglovens § 59a bortfalder tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter den er meddelt. Hvis en del af tillægget ikke er udnyttet, bortfalder tillæget for denne del.

3.1 Beskrivelse af projektet

Produktionsareal i eksisterende bygninger udvides med 380 m² til smågrise, og produktionsarealet til søer udvides i nogle bygninger og reduceres i andre. I alt reduceres produktionsarealet til søer med 12 m².

3.2 Dispensation

I "2. Løbeafdelingen" stiger ammoniakfordampningen med 57,3 kg NH₃-N pr. år i forhold til nudriften. Stalden ligger 14,4 m fra en markvandsboring. Afstandskravet til markvandsboring er 25 m. Da der er tale om en eksisterende bygning, og der sker kun en stigning i ammoniakfordampningen på 57,3 kg NH₃-N pr. år fra løbestalden i forhold til nudriften, giver Varde Kommune i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelse §9 stk. 3 dispensation til, at dyreholdet kan udvides 14,4 m fra markvandsboring.

3.3 Revurdering

Kommunalbestyrelsen skal jævnfør § 48 stk. 4 i "Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug (herefter benævnt Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) foretage den første regelmæssige revurdering, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt, og herefter hvert 10. år.

Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2031.

3.4 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra naboer og parter i sagen.

3.5 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Tillæg til miljøgodkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse

Nedenstående er de vilkår, der fremover gælder for Armvangvej 71, 6800 Varde. Ved nye vilkår står der følgende: **(Nyt vilkår)**. Figur- og tabelnumre i eksisterende vilkår henviser til §16a miljøgodkendelsen af Armvangvej 71, 6800 Varde fra den 10. marts 2023.

4.1 Produktionsarealer og opbevaringslagre

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer og arealer med gødningsopbevaring, som det fremgår af Tabel 1 og Tabel 2, og beliggende som det fremgår af Figur 3. **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet. (Nyt vilkår)**.

4.2 Drift og indretning

- a. Når tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse udnyttes bortfalder tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse fra den 10. september 2025. **(Nyt vilkår)**.
- b. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, medmindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- c. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøgodkendelsen og tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift. **(Nyt vilkår)**.
- d. Armvangvej 71, 6800 Varde skal ved fremtidige udvidelse overveje placering og aktiviteter således, at transport af dyr, materialer og husdyrgødning begrænses.
- e. Gyllekanaler i stald "Maskinhal (2020)" på figur 4 skal være indrettet med linespil.
- f. Armvangvej 71, 6800 Varde skal etablere volde som vist med grøn på figur 12. Den ene vold skal være cirka 45 m lang, og den anden vold skal være cirka 25 m. Højden på voldene skal være 2,5-3.0 m.

4.3 Landskabsinteresser

- a. Bygningerne skal være opført i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.
- b. Ståltrapezplader på siderne af klima-pavillonerne (bygning 7) må ikke være højglans, så de giver genskin/reflekterer solskin i landskabet. Se figur 4.

4.4 Ammoniakreducerende tiltag

- a. Gyllebeholder 1 og gyllebeholder 2 på figur 4 skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- b. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- c. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- d. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
- e. Gyllekanalerne i stald "Ny klimastald i tidl farestald", "Farestald (2020)", "Løbe/drægtighedsstald (2020)", Maskinhal (2020) og 300 m² produktionsareal til smågrise i "Reduceret drægtighedsstald til karantæne" skal være forsynet med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe. Se Figur 2. Ved miljøtilsyn skal Armvangvej 71 oplyse areal på gyllekummer i de forskellige stalde. **(Nyt vilkår)**.

- f. I gyllekanaler i stald "Ny klimastald i tidl farestald", "Farestald (2020)", " Løbe/drægtighedsstald (2020)" og 300 m² produktionsareal til smågrise i "Reduceret drægtighedsstald til karantæne" skal varmepumpen levere en årlig køleydelse på mindst 34,4 W/m² i 8760 timer om året. Se figur 2. **(Nyt vilkår)**.
- g. I gyllekanaler i stald "Maskinhal (2020)" på Figur 2 skal varmepumpen levere en årlig køleydelse på mindst 19,2 W/m² i 8760 timer om året. Se figur 2. **(Nyt vilkår)**.
- h. Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.
- i. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- j. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- k. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

4.5 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.

4.6 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.7 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 – 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 – 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 – 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 – 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 – 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 – 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.

- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling – ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.8 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

4.9 Vand

- a. Husdyrbruget skal drives så vandforbruget minimeres mest muligt.

4.10 Skadedyr

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.11 Spildevand, overfladevand og restvand

- a. Tagbrønde og brønde i øvrigt indenfor en afstand på 15 meter fra stalde skal hæves minimum 10 cm over terræn, når de fører til dræn eller vandløb.
- b. Armvangvej 71, 6800 Varde skal begrænse områder udenfor staldanlægget, der kan give anledning til forurening.

4.12 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

4.13 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

4.14 Egenkontrol

- a. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.
- b. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- c. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
- d. Enhver form for driftsstop af gyllekølingsystem skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.
- e. Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.15 Uheld og risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).
- b. Bedriften skal begrænse anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

4.16 Ophør

- a. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via <https://kpo.naevneneshus.dk>

Din klage skal være modtaget senest den 29. september 2026 (4 uger efter offentliggørelsen).

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på <https://kpo.naevneneshus.dk>

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", senest den 1. september 2026.

På Varde Kommunes vegne den 31. august 2026

Klaudi Andresen

Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- HoffmannMiljø, e-mail: hanne@hoffmannmiljo.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest, Adelvej 34, Tavlov, 7000 Fredericia, e-mail: trvest@stps.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistræde 22, 3.sal, 1208 Kbh.K, e-mail: info@rgo.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten, e-mail: tha@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for Sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Uændret i forhold til miljøgodkendelse af Armvangvej 71, 6800 Varde fra den 10. marts 2023

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt:

- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er ikke overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)

Figur 1. Afstand fra løbestald til boring.

Afstandskrav til markvandsboring er ikke overholdt, da der sker en stigning i ammoniakfordampningen fra løbestalden i forhold til nudrift. Se Figur 1. Da der er tale om en eksisterende bygning, og der sker kun en stigning i ammoniakfordampningen på 57,3 kg NH₃-N pr. år fra løbestalden i forhold til nudriften, giver Varde Kommune i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelse §9 stk. 3 dispensation til, at dyreholdet kan udvides 14,4 m fra markvandsboring.

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2025 samt andre udpegninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Hovedindsatsområde
- Dallandskab
- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Bufferzone Gas Houstrup-Nybro-Egtved (Energinet)
- Åbeskyttelseslinje
- Klimatilpasning – Oversvømmelse – Regn
- Område hvor skovrejsning er uønsket
- Større sammenhængende landskaber

Af Kommuneplan 2025 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Anvendelse af reflekterende materialer i **det åbne land** (Landzone) skal søges begrænset og om nødvendigt afskærmes.

Der skal reserveres 200 meter brede arealer til fremføring af **planlagte transmissionsledninger for naturgas** og 100 m brede arealer til fremføring af **planlagte fordelingsledninger for naturgas**.

Da der ikke sker nybyggeri, har projektet ikke været sendt i høring hos ledningsinfo@energinet.dk.

Større sammenhængende **dallandskaber** skal beskyttes, bevares og styrkes som sammenhængende halvkulturlandskaber, og friholdes for ny bebyggelse og anlæg. Der kan dog tillades mindre anlæg med rekreative formål. Til- og ombygninger ved eksisterende ejendomme skal tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** må der kun udlægges areal til ikke-landbrugsmæssige formål hvis visse krav opfyldes.

Det Grønne Danmarkskort udgør netværket af de fire kategorier af områder med eksisterende værdifuld natur, eksisterende økologiske forbindelser, potentiel natur og potentielle økologiske forbindelser. **Hovedindsatsområderne** fastlægger hovedstrukturen i dette netværk.

I de **større sammenhængende landskaber** skal de visuelle og landskabelige sammenhæng sikres. De større sammenhængende landskaber skal søges friholdt for større byggeri, jordløse brug og tekniske anlæg, som slører de visuelle sammenhænge.

Det nærmeste beskyttede sten- eller jorddige ligger ca. 225 meter nordøst for husdyrbruget, og berøres ikke af udvidelsen.

Udvidelsen sker udenfor beskyttelseslinje for fredede fortidsminder, sø-beskyttelseslinje, strand-beskyttelseslinje og skov-byggelinje. Men indenfor å-beskyttelseslinje.

Udvidelse af produktionsarealet på et landbrug indenfor **Å-beskyttelseslinje** er tilladt.

I en tidligere miljøtilladelse er der i forbindelse med dette stillet følgende vilkår:

De ønskede ståltrapezplader på siderne af klima-pavillonerne må ikke være højglans så de giver genskin/reflekterer solskin i landskabet.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

Ståltrapezplader på siderne af klima-pavillonerne må ikke være højglans, så de giver genskin/reflekterer solskin i landskabet.

Varde Kommune vurderer at

- Udvidelsen er erhvervmæssig nødvendig for landbrugsbedriften
- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2025 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- at udvidelsen ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Husdyrhold og drift

7.4 Samdrift

Husdyrbruget drives sammen med Frøstrupvej 351, 6800 Varde

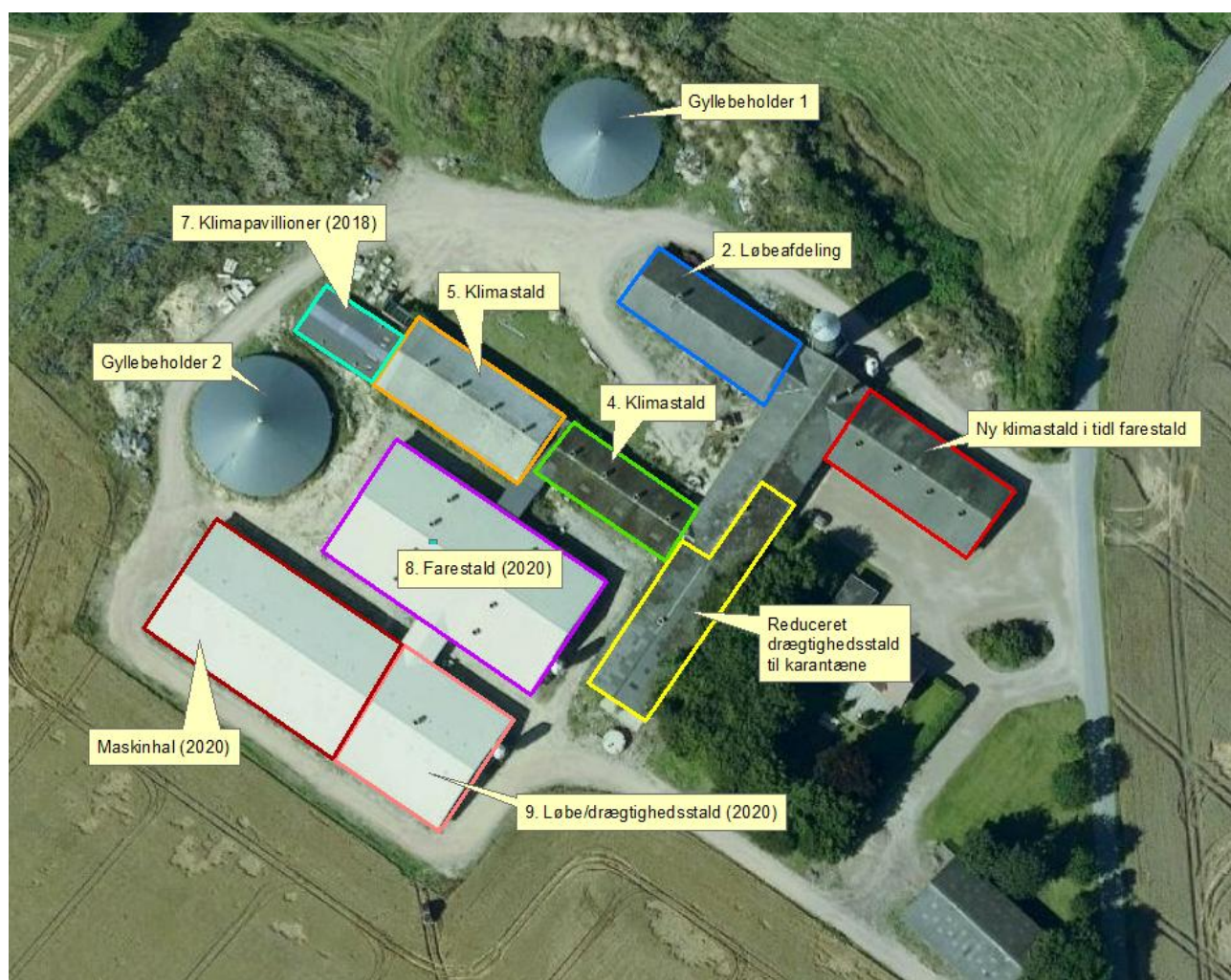
På baggrund af afstanden vurderer Varde Kommune, at ejendommen skal godkendes hver for sig.

7.5 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på husdyrbruget.

7.6 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af Figur 2.

Figur 2. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Ny klimastald i tidl. farestald

Produktionsareal: 415 m² til smågrise. Delvis spaltegulv.

Areal på gyllekummer: 4,7 m x 14,0 m x 4 sektioner = 263,20 m².

I stalden er der gyllekøling, der reducerer ammoniakfordampningen med 24,5%.

2. Løbeafdeling

Produktionsarealet ændres fra

41 m² individuel opstaldet søer på fuldspalter
163 m² individuel opstaldet søer på delvis spaltegulv
46 m² løsgående søer på delvis spaltegulv

til

41 m² individuel opstaldet søer på fuldspalter
16 m² individuel opstaldet søer på delvis spaltegulv
253 m² løsgående søer på delvis spaltegulv

4. Klimastald

Produktionsareal 256 m² til smågrise på delvis spaltegulv.

5. Klimastald

Produktionsareal 339 m² til smågrise på delvis spaltegulv.

7. Klimapavillioner (2018)

Produktionsareal 176 m² til smågrise på delvis spaltegulv. Er opført med ståltrapezplader på siderne.

Der er stillet følgende vilkår:

Ståltrapezplader på siderne af klima-pavillionerne må ikke være højglans, så de giver genskin/reflekterer solskin i landskabet.

8. Farestald (2020)

Produktionsareal: 974 m². Eksisterende stald. "Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv".

Areal på gyllekanaler: 3,3 m x 23,8 m x 8 sektioner = 628,32 m².

I stalden er der gyllekøling, der reducerer ammoniakfordampningen med 24,5%.

9. Løbe/drægtighedsstald (2020)

Produktionsareal reduceres med 7 m². Produktionsareal 455 m² til "Løsgående søer, delvis spaltegulv".

Areal på gyllekanaler:

Spalter og miljøspalter: 5,5 m x 25 m x 2 = 275 m².

Kanaler: 2,2 m x 3,1 m x 8 stier = 54,56 m².

I alt kanaler: 329,56 m²

I stalden er der gyllekøling, der reducerer ammoniakfordampningen med 24,5%.

Maskinhal (2020)

Produktionsareal reduceres med 65 m². Produktionsareal 885 m² til "Løsgående søer, delvis spaltegulv".

I stalden er der gyllekøling, der reducerer ammoniakfordampningen med 24,5%.

Reduceret drægtighedsstald til karantæne

Stalden udvides med 380 m² produktionsareal til smågrise på delvis spaltegulv i eksisterende stald.

I 300 m² af stalden til smågrise er der gyllekøling, der reducerer ammoniakfordampningen med 24,5%.

Derudover er der 125 m² produktionsareal til løsgående søer på delvis spaltegulv.

Gyllebeholder 1.

1700 m³. Tanken er overdækket med telt.

Gyllebeholder 2.

2500 m³. Tanken er overdækket med telt.

Varde Kommune vurderer, at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

7.7 Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse

Tabel 1 viser produktionsarealets størrelse i ansøgt drift, nudrift og 8 års drift.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m²)
Ansøgt drift						
2: Løbeafdeling	529	Mekanisk ventilation	6 m	(#849547) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	60
				(#849539) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	193
				(#849538) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	16
				(#849537) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	0	41
4: Klimastald	403	Mekanisk ventilation	6 m	(#849582) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	256
5: Klimastald	544	Mekanisk ventilation	6 m	(#849581) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	339
7: Klimapavilloner (2018)	229	Mekanisk ventilation	3 m	(#849556) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	176
8. Farestald (2020)	1340	Mekanisk ventilation	6 m	(#849558) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	974
9. Løbe/drægtighedsstald (2020)	624	Mekanisk ventilation	6 m	(#849560) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	455
Maskinhal (2020)	1249	Mekanisk ventilation	6 m	(#849562) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	885
NY klimastald i tidl farestald (2021)	589	Mekanisk ventilation	6 m	(#849564) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	415
Reduceret drægtighedsstald til karantæne	669	Mekanisk ventilation	6 m	(#849588) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	300
				(#849567) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	125
				(#849566) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	80
Sum						4315
Nudrift						
2: Løbeafdeling	529	Mekanisk ventilation	6 m	(#849546) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	0	41
				(#849545) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	163
				(#849544) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	46

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
4: Klimastald	403	Mekanisk ventilation	6 m	(#849549) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	256
5: Klimastald	544	Mekanisk ventilation	6 m	(#849553) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	339
7: Klimapavillioner (2018)	229	Mekanisk ventilation	3 m	(#849557) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	176
8. Farestald (2020)	1340	Mekanisk ventilation	6 m	(#849559) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	974
9. Løbe/drægtighedsstald (2020)	624	Mekanisk ventilation	6 m	(#849561) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	462
Maskinhal (2020)	1249	Mekanisk ventilation	6 m	(#849563) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	950
NY klimastald i tidl farestald (2021)	589	Mekanisk ventilation	6 m	(#849565) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	415
Reduceret drægtighedsstald til karantæne	669	Mekanisk ventilation	6 m	(#849568) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	125
Sum						3947
8 års drift						
1: Farestald	605	Mekanisk ventilation	6 m	(#849536) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	378
2: Løbeafdeling	529	Mekanisk ventilation	6 m	(#849543) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	0	24
				(#849542) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	163
				(#849541) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	45
				(#849540) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	20
3: Drægtighedsstald	659	Mekanisk ventilation	6 m	(#849548) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	567
4: Klimastald	403	Mekanisk ventilation	6 m	(#849550) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	252
5: Klimastald	544	Mekanisk ventilation	6 m	(#849554) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	341
7: Klimapavillioner (2018)	229	Mekanisk ventilation	3 m	(#849570) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	176
Sum						1966

Tabel 1. Produktionsarealer i ansøgt drift, nudrift og 8 års drift.

Rødt areal på Figur 3 viser, hvor produktionsarealer er placeret.

Figur 3. Rød viser områder hvor produktionsarealer er placeret. Blå er areal på opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Tabel 2 viser areal på opbevaringsanlæg til husdyrgødning i ansøgt drift, nudrift og 8 års drift. Blå areal på Figur 3 viser områder til opbevaring af husdyrgødning.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Eks gyllebeholder	Flydende				439
Eks gyllebeholder- overdækkes	Flydende				622
Nudrift					
Eks gyllebeholder	Flydende				439
Eks gyllebeholder- overdækkes	Flydende				622
8 års drift					
Eks gyllebeholder	Flydende				439
Eks gyllebeholder- overdækkes	Flydende				622
Opbevaringslagre med miljøteknologi					
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi			NH ₃ -N effekt (%)	
Ansøgt drift					
Eks gyllebeholder	overdækning			50,0	
Eks gyllebeholder- overdækkes	Teltoverdækning			50,0	
Nudrift					
Eks gyllebeholder	Telt			50,0	
Eks gyllebeholder- overdækkes	Teltoverdækning			50,0	
8 års drift					
Eks gyllebeholder- overdækkes	Teltoverdækning			50,0	

Tabel 2. Areal på opbevaringsanlæg i ansøgt drift, nudrift og 8 års drift.

Produktionsarealets størrelse for 8 år siden blev godkendt i miljøtilladelse fra den 31. august 2018.

Produktionsarealets størrelse i nudriften er godkendt i §16a miljøgodkendelse fra den 10. marts 2023. Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af Armvangvej 71 fra den 10. september 2025 annulleres, når tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse tages i brug.

Varde Kommune vurderer at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.8 Spildevand, vandforbrug, energiforbrug, affald, oplag af diesel- og fyringsolie samt husdyrgødning.

Uændret i forhold til §16a miljøgodkendelse fra den 10. marts 2023.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.9 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 10 %.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 568,5 meter, samlet bebyggelse 376 meter og enkeltbolig 179,8 meter. Genekriterierne er overholdt, se Tabel 3.

6.1 Samlet resultat af lugtberegning						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Armvangvej 54 	0	FMK	179,8	179,8	604,8	Ja
Askærgårdvej 80 	0	FMK	179,8	179,8	344	Ja
Askærgårdvej 85 	0	FMK	179,8	179,8	224,9	Ja
Askærgårdvej 87 	0	FMK	179,8	179,8	235,1	Ja
Askærgårdvej 89 	0	FMK	179,8	179,8	242,5	Ja
Mejlsvej 24 	0	NY	376	376	1151,1	Ja
Sig By, Thorstrup 	0	FMK	568,5	568,5	3036,3	Ja

Tabel 3 Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion og opbevaring af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.10 Støj, rystelser, støv, skadedyr, døde dyr, lys, til- og frakørsel, spildevand samt driftsforstyrrelser eller uheld

Uændret i forhold til §16a miljøgodkendelse fra den 10. marts 2023.

7.11 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra 8-årsdriften er 1.998,4 kg NH₃-N pr. år, fra nudriften 3.121,7 kg NH₃-N pr. år og i ansøgt drift 3.246,8 kg NH₃-N pr. år. Se Figur 4.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)			
Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3034,6	212,2	3246,8
Nudrift	2909,5	212,2	3121,7
8 års-drift	1698,4	300,0	1998,4

Figur 4 Beregninger af ammoniakfordampningen i *husdyrgodkendelse.dk*

Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 1.248,4 kg NH₃-N pr. år i forhold til 8 års driften og 125,1 kg NH₃-N pr år i forhold til nudriften.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er følgende:

- Overdækning af gylletank med telt.
- Gyllekøling, der reducerer ammoniakemissionen med 24,5 % i følgende stalde på Figur 2:
 - 8. Farestald (2020)
 - 9. Løbe/drægtighedsstald (2020)
 - Maskinhus (2020)
 - Ny klimastald i tidl. farestald
 - Reduceret drægtighedsstald til karantæne

Tiltagene stilles som vilkår i afsnit 4.

I stald "Ny klimastald i tidl. farestald", "Farestald (2020)", "Løbe/drægtighedsstald (2020)" og "Reduceret drægtighedsstald til karantæne" på Figur 2 er der gyllekøling med rørudslusning.

I stald "Maskinhus (2020)" på Figur 2 er der gyllekøling med linespil.

I henhold til miljøstyrelsen bruges følgende formel til at beregne W/m² i stalde med rørudslusning

$$\text{Effekt i \%} = 0,85X - 0,004 X^2. (X = \text{køleeffekt i W/m}^2)$$

Hvis effekt på gyllekøling skal være 24,5 % skal der køles med 34,4 w/m². Se nedenstående.

$$\text{Effekt i \%} = 0,85x - 0,004x^2. (x = W/m^2)$$

$$24,5 = 0,85x - 0,004x^2$$

$$0 = - 0.004 x^2 + 0,85x - 24,5$$

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

$$x = \frac{-0,85 \pm \sqrt{0,85^2 - 4(-0,004)(-24,5)}}{2(-0,004)}$$

$$x = \frac{-0,85 \pm \sqrt{0,7225 - 0,392}}{-0,008}$$

$$x = \frac{-0,85 \pm \sqrt{0,3305}}{-0,008}$$

$$x = 34,4$$

I henhold til miljøstyrelsen bruges følgende formel til at beregne w/m² i stalde med linespil:

$$\text{Effekt i \%} = 1,66X - 0,02 X^2 \quad (X=W/m^2)$$

Hvis effekt på gyllekøling er 24,5 % skal der køles med 19,2 w/m². Se nedenstående.

$$\text{Effekt i \%} = 1,66X - 0,02 X^2 \quad (X=W/m^2)$$

$$24,5 = 1,66X - 0,02X^2$$

$$0 = -0,02X^2 + 1,66X - 24,5$$

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

$$x = \frac{-1,66 \pm \sqrt{1,66^2 - 4(-0,02)(-24,5)}}{2(-0,02)}$$

$$x = \frac{-1,66 \pm \sqrt{2,7556 - 1,96}}{-0,04}$$

$$x = \frac{-1,66 \pm \sqrt{0,7956}}{-0,04}$$

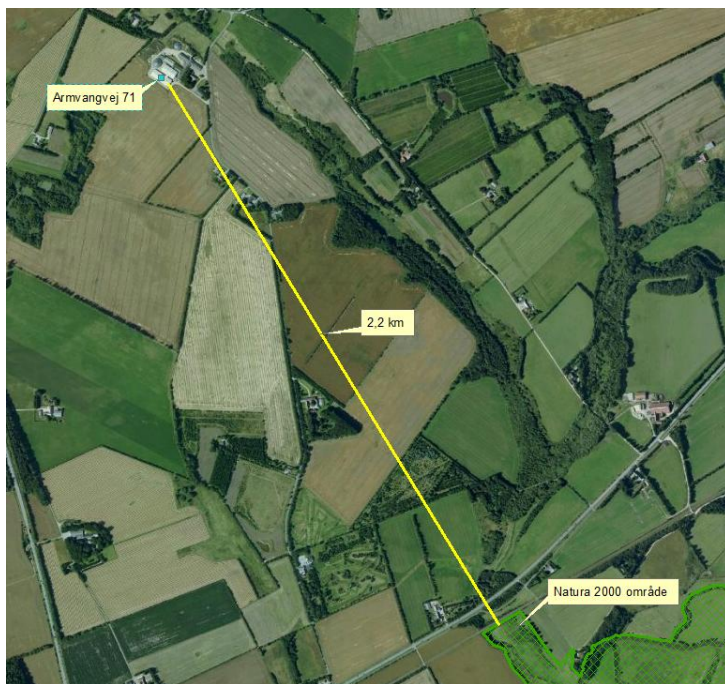
$$x = 19,2$$

Tiltagene stilles som vilkår i afsnit 4.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 1098 af 21. august 2023) skal Varde Kommune foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Der er ca. 2,2 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 77, Nørholm Hede, Nørholm Skov og Vade Å øst for Varde, se Figur 5.

Figur 5. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde.

Ansøger har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde bliver 0,0 kg NH₃-N /ha/år, hvilket er uændret både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se Tabel 5.

Der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 6 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

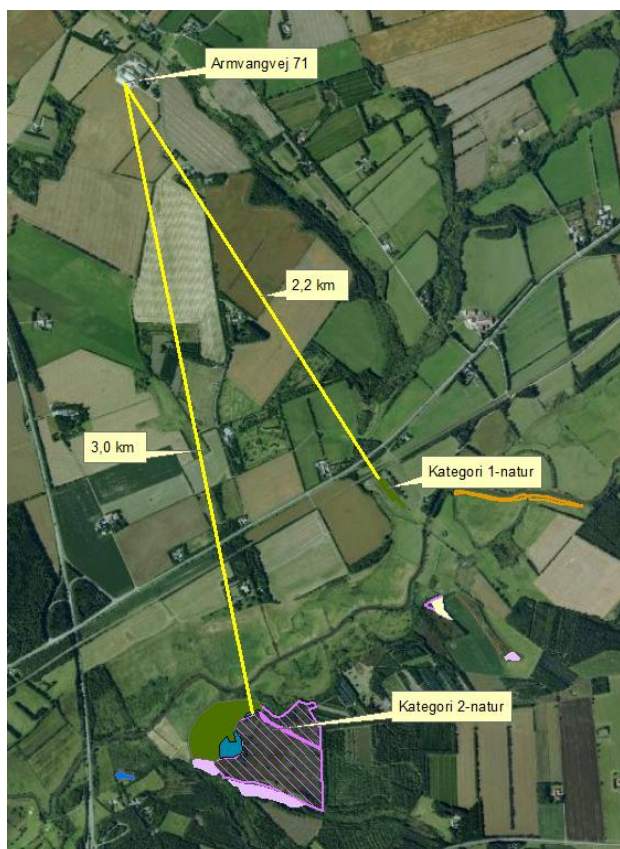
I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 2,2 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se Figur 6.

Ansøger har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg NH₃-N /ha/år, hvilket er uændret både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se Tabel 5.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Figur 6. Husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1- og 2 natur.

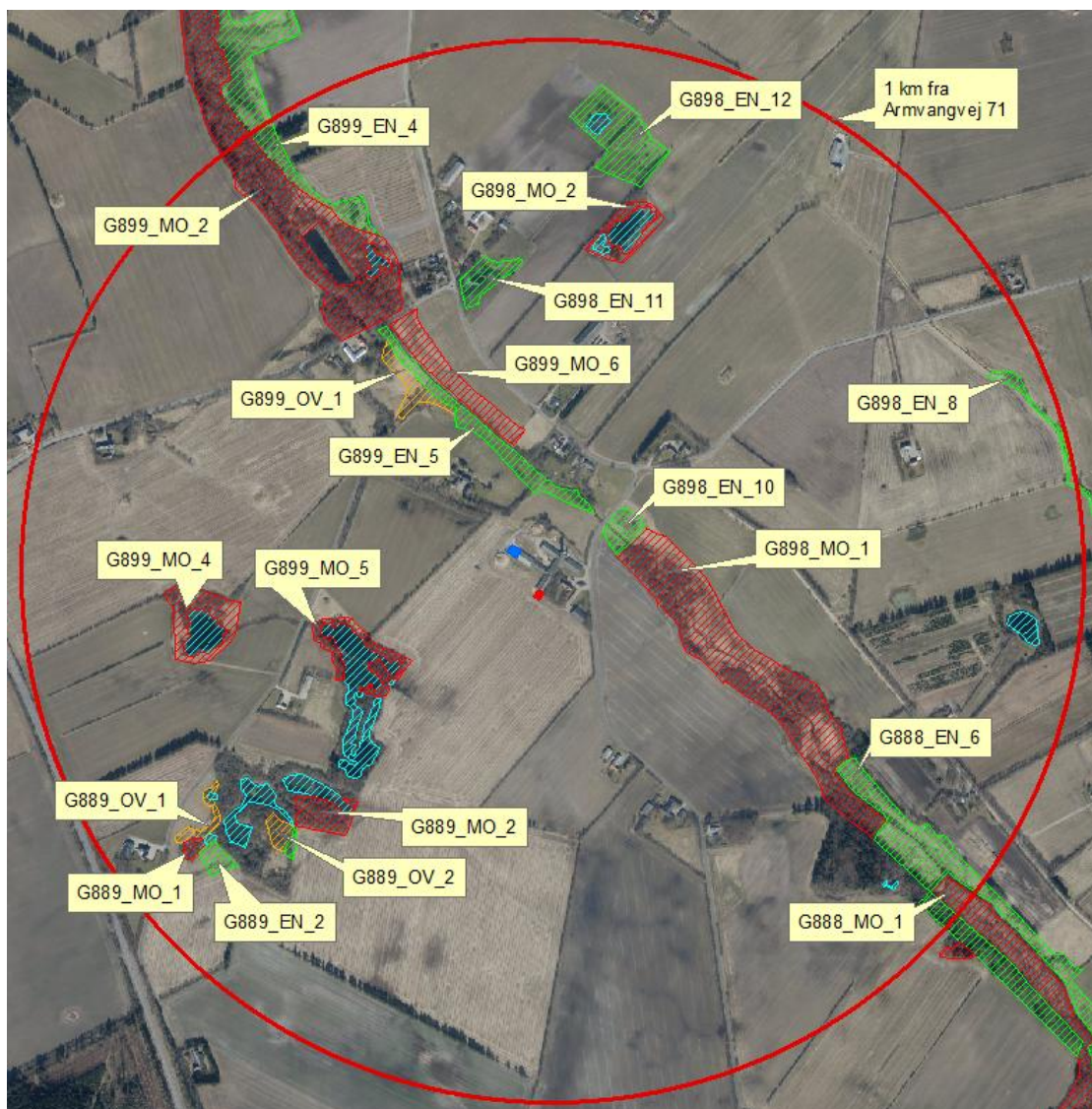
Anlægget er beliggende ca. 3 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se Figur 6.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,0 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ /ha/år, hvilket er uændret i forhold til nudriften og 8 årsdriften, se Tabel 5.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af Figur 7 og Tabel 4 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 7. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen
G899_MO_2	Mose	Ja
G899_EN_4	Eng	Ja
G898_MO_2	Mose	Nej
G898_EN_12	Eng	Nej
G898_EN_11	Eng	Nej
G899_OV_1	Overdrev	Ja
G899_MO_6	Mose	Ja
G899_EN_5	Eng	Ja
G899_MO_4	Mose	Nej
G899_MO_5	Mose	Nej
G898_EN_10	Eng	Ja
G898_EN_8	Eng	Nej
G898_MO_1	Mose	Ja
G888_EN_6	Eng	Ja
G888_MO_1	Mose	Ja
G889_MO_2	Mose	Nej
G889_OV_2	Overdrev	Nej
G889_EN_2	Eng	Nej
G889_MO_1	Mose	Nej
G889_OV_1	Overdrev	Nej

Tabel 4. § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Kategori 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 9 moser og 3 overdrev, se Figur 7 og Tabel 4.

Naturområderne G899_EN_4, G899_MO_2, G899_OV_1, G899_MO-6 og G899_EN_5 på figur 11 indgår i kommuneplanens udpegning af værdifulde kulturmiljøer. Ingen af områderne er udpeget som rekreative områder

De områder, som er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, se Tabel 4, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Nærmeste kategori 3-natur er en mose, der ligger 67 m nordøst for ejendommen. Se Figur 7.

Den beregnede merdepositionen i de afsatte kategori 3 naturpunkter overstiger ikke 1,0 kg NH₃-N/ha/år. Da der ikke kan stilles et krav for merdepositionen af ammoniak på under 1,0 kg NH₃-N/ha/år for kategori 3 natur, er dette ikke vurderet yderligere.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 4 potentiel ammoniakfølsomme skove. Merdepositionen til de potentiel ammoniakfølsomme skove overstiger ikke 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 12 søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 8 enge, se Figur 7.

Nærmeste øvrig beskyttet natur er enge mod nordvest og nordøst. Merdepositionen på engene overstiger ikke 1,0 kg NH₃-N/ha/år, og der er derfor ikke foretaget yderligere vurderinger af disse.

Ansøger har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende naturområder.

Beregningerne fremgår af Tabel 5, og er foretaget ud fra 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift.

Lokalitet	Natur-type	Afstand (m)	Ruhed opland	Ruhed område	Merdeposition ift. 8-års drift, kg NH ₃ -N / ha	Merdeposition ift. nudrift, kg NH ₃ -N / ha	Totaldeposition ansøgt drift kg NH ₃ -N / ha
Natura 2000	-	2.200	-	-	0,0	0,0	0,0
Kategori 1	-	2.200	-	-	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	-	3.000	-	-	0,0	0,0	0,0
G898_MO_1	Mose	67	L	Mk	1,0	0,4	6,0
G899_MO_6	Mose	158	L	Bn	0,5	0,1	1,6
G898_EN_10	Eng	64	L	Bn	0,8	0,4	5,1
G899_EN-5	Eng	61	L	Bn	0,9	0,3	5,0

Tabel 5. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.12 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 10 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 650 m øst for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet BAT menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Ansøgere om miljøtilladelse/miljøgodkendelse af husdyrbrug med en ammoniakemission højere end 750 kg NH₃-N/år, skal begrænse ammoniakforureningen ved anvendelse af BAT. IE-brug skal også begrænse forurening ved anvendelse af BAT på andre områder end ammoniak.

EU-kommissionen har i 2017 vedtaget bindende BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin (IE-brug).

Miljøstyrelsen har meldt ud, at kravene i BAT-konklusionerne i meget vid udstrækning allerede er indeholdt i den gældende lovgivning her i Danmark, og at kommunerne derfor ikke selv skal anvende BAT-konklusionerne, men i stedet anvende de regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- EU-kommissionens BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs Teknologiliste
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs Teknologiblade
- Bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår hovedpunkterne

- Ammoniak
- Management
- Ernæringsmæssig styring
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring af husdyrgødning

I det følgende redegøres der for ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for husdyrbruget.

7.13 BAT – Ammoniak

Ansøger har beregnet projektets BAT-krav ud fra Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se Tabel 6.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3057	212	3269
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3035	212	3247
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	22
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 6. Beregning af projektets BAT-emissionsniveau

BAT-kravet for projektet er beregnet til 3.269 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er på 3.247 kg NH₃-N. Projektet har således en total ammoniakemission, der er 22 kg NH₃-N mindre end det beregnede BAT-krav.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

BAT-niveauet er opnået ved følgende:

- Overdækning af gylletanke med telt.
- Gyllekøling.

7.14 BAT – Management – Ernæringsmæssig styring - Forbrug af vand og energi samt Opbevaring af husdyrgødning

Uændret i forhold til §16a miljøgodkendelse fra den 10. marts 2023.

7.15 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever ansøger op til Varde Kommunes BAT-krav for husdyrbruget. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger i henhold til § 27 i Husdyrbrugloven har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

8 Egenkontrol, "Foranstaltninger ved ophør af produktion", "Alternative muligheder" samt "Befolkning og menneskers sundhed"

Uændret i forhold til miljøgodkendelse af Armvangvej 71, 6800 Varde fra den 10. marts 2023

9 § 44, Nr. 1-6 i bekendtgørelsen og § 45, Nr. 7-13 i bekendtgørelsen

Uændret i forhold til miljøgodkendelse af Armvangvej 71, 6800 Varde fra den 10. marts 2023

10 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/parter, som ejer en matrikel indenfor lugtkonsekvenszonen, som er 812 m fra husdyrbruget, i perioden fra den 10. juli til den 5. august 2026.

Normal er nabo- og partshøringen kun 2 uger. Men på grund af ferietid er den forlænget til den 5. august 2026

I forbindelse med nabo- og partshøringen er der ingen bemærkninger kommet.

11 Samlet vurdering

Varde kommune vurderer:

Varde Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.